

A **oficina económica de Galicia** recolle nun único documento todos os trámites necesarios para a implantación de diferentes iniciativas empresariais, dúas destas guías poden ser de interese para as persoas NE, a guía de **comercio de produtos artesanais** e a de **elaboración de produtos lácteos**.

4.3. Subvencións e oportunidades de financiamento

Os NE, segundo a definición que aplicamos no GO TERRACTIVA, non herdán a maioría dos recursos necesarios para abordar a instalación (terra, maquinaria, infraestrutura...). Ademais, carecen das ferramentas sociais e culturais, o que os coloca nunha situación de desvantaxe considerable.

Nesta situación toda axuda é pouca ao principio do proxecto de emprendemento polo que é fundamental coñecer as fontes e tipoloxía das subvencións dispoñibles.

Neste punto é fundamental ter en conta que o NE debe contar xa cun plan de negocio realista cuns cálculos de tesourería axustada.

Son moitos os sitios web que fan recompilación periódica das axudas que se publican. Entre os sitios oficiais en activo no momento de redactar esta guía atopamos por exemplo:

» O **Repositorio de información sobre apoios e subvencións con significación para o emprego** ten varios filtros que permiten facer a busca por entidade promotora, por tipoloxía de axuda, por colectivo obxectivo ademais de por data e por texto.

» **Buscador de axudas da Rede de Polos de Emprendemento**. Permite o filtrado por

nome da axuda, data, categoría e seleccionar si se buscan axudas vixentes ou non.

» **A Guía de procedemento da sede electrónica de Xunta de Galicia** permite visualizar (unha vez seleccionado en tipo de procedemento a categoría "Axudas / Subvencións", como perfil "Agricultores/as" e como departamento "Consellería do Medio Rural") a visualización das axudas activas da Consellería do Medio Rural, as datas de presentación e o acceso directo á Sede Electrónica para a presentación da solicitude directamente. O mesmo criterio de busca pódese empregar nesta páxina para coñecer as medidas doutras consellerías como a de Promoción do Emprego, Comercio e Emigración.

» **A Oficina do autónomo** dependente tamén da Consellería de Emprego, Comercio e Emigración tamén recompila as axudas de ámbito autonómico e estatal que teñan entre as súas persoas beneficiarias ás persoas traballadoras autónomas e da a posibilidade de trasladar preguntas á chamada Oficina Virtual do Emprego Autónomo vía formulario online.

» **A Rede Eusumo** recolle tamén as principais axudas e subvencións para empresas de economía social, o que pode ser interesante para aquelas persoas NE que se constitúan como sociedades cooperativas galegas ou como sociedades laborais.

» **A Oficina económica de Galicia** ten un buscador de incentivos e de financiamento sobre os posibles apoios que existen para un proxecto empresarial.

No ámbito rural, as **axudas** máis importantes para as persoas NE son as que emanan da Política Agraria Común (PAC), tanto as financiadas polo Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (FEADER) no marco das medidas de Desenvolvemento Rural como as axudas directas financiados polo FEAGA (Fondo Europeo Agrícola de Garantía)

É imprescindible ter en conta que incluso naquelas axudas que son recorrentes e que teñen convocatorias periódicas, dun ano a outro poden variar as condicións, e que estas variacións poden chegar a ser significativas entre as diferentes convocatorias.

A complexidade que implica a solicitude destas axudas, fai case imprescindible contar cun axente especializado nelas do tipo de asesores agrarios de entidades de aconsellamento privadas, técnicos das oficinas rurais ou xestores especializados.

Como norma xeral, estas axudas adoitan ser convocadas a principios de ano, cun prazo de solicitude que non supera, por xeral, o mes e medio. Por iso, é importante informarse con antelación para preparar as solicitudes a tempo.

A continuación detallamos as que consideramos máis interesantes para os NE que van desenvolver un proxecto no ámbito agrogandeiro, pero recomendamos explorar outras axudas non sectoriais destinadas a persoas autónomas, emprendedoras mulleres, persoas retornadas, entidades de economía social, dixitalización, eficiencia enerxética, reducións autonómicas do IRPF por **investimentos en empresas agrarias**, entre outras.

Aínda que estas axudas representan un apoio financeiro importante para os novos entrantes, é igualmente importante que

tanto as persoas NE como as entidades de acompañamento consideren que o cumprimento das condicións e obrigas pode levar a situacións de incompatibilidade coa idea inicial do proxecto.

4.3.1. Axudas para a creación de empresas para as persoas agricultoras mozas e novas

Estas axudas, tamén coñecida como axuda á incorporación son, sen dúbida, unha das primeiras a ter en conta e son probablemente as máis interesantes para un NE.

A convocatoria do ano 2024 ten diferentes códigos de procedemento, segundo se dirixa a persoas agricultoras mozas de entre 18 e 41 anos ou persoas agricultoras novas de idade entre 41 e 55 anos.

O importe das axudas pode variar, así, para as persoas agricultoras mozas, varía entre 30.000 € e 70.000 €, dependendo de diversos criterios como ser muller, a localización da explotación (zona de montaña ou Rede Natura), se a explotación é ecolóxica ou se existe titularidade compartida.

No caso das persoas agricultoras novas o importe varía entre 25.000€ e 55.000€ segundo se cumpran ou non os criterios mencionados anteriormente.

As axudas concederanse pola execución do plan empresarial e de acordo co volume de gasto especificado neste. Exclúense achegas ao capital social, investimento de simple substitución, maquinaria de segunda man, custos de conservación e mantemento, maquinaria para transformación e comercialización de produtos agrarios ou forestais, maquinaria e equipamentos forestais, e taxas, impostos e licenzas administrativas.

A continuación descríbense as características básicas da axuda a ter en conta e que é necesario revisar en cada convocatoria e indícanse os requirimentos da convocatoria do ano 2024:

- » **Idade.** No momento de presentar a axuda é preciso ter entre 18 e 55 anos. Estes rangos poden sufrir modificacións en cada convocatoria.
- » **Datas de publicación e prazo:** As convocatorias adoitan publicarse a principios de ano e os prazos para a presentación das solicitudes poden variar de 1 a 3 meses, dependendo do ano. Isto require unha preparación exhaustiva previa da documentación necesaria, así como dos posibles requisitos e documentos que se prevé serán solicitados, baseándose nas convocatorias anteriores. Un documento crítico neste proceso é o Plan Empresarial, que deberá ser elaborado por un técnico cualificado.
- » **Ter moi en conta os prazos requiridos en cada etapa** e a dependencia de documentación dependente doutras administracións ou entidades como as licenzas de obra ou os permisos específicos (augas, urbanismo, subministro eléctrico etc.).
- » **Compromiso de permanencia.** É necesario manter a actividade por 5 anos desde o último pago, o que a efectos reais supón un compromiso de manter a actividade de aló menos 6 ou 7 anos.
- » **Cumprir a condición de persoa agricultora profesional dentro dos 18 meses seguintes a data de instalación.** Isto implica exercer a actividade agraria, asumir o risco que esta representa e que o 50% da renda total ten que proceder desta actividade. A xornada laboral debe estar dedicada en polo menos a metade á actividade agraria. Non cumprir esta condición é un incumprimento excluínte, co que se retira o 100% da axuda.
- » **Renda unitaria de referencia.** A explotación debe alcanzar, cando finalice o plan empresarial, unha renda unitaria de traballo igual ou superior ao 35% da renda de referencia anual (34.049,72€ en 2024).
- » **Para poder optar a estas axudas debe xustificarse que o solicitante se instala e asume os riscos que supón esta actividade empresarial.** No caso de que o interesado figure na explotación como persoa física abonda con que teña o rexistro da actividade, como xustificante de que asume o risco de xestión que supón. Mentres, no caso das explotacións nas que se figure como persoa xurídica é preciso xustificar a participación da persoa que solicita a axuda. Deste xeito, o solicitante debe ter un capital igual ou maior que a persoa que maior participación teña na explotación. Se non se cumpre, pode denegárselle a axuda.
- » **Para poder optar a estas axudas é preciso dispoñer dunha capacitación profesional da actividade agraria ou gandeira.** Esta capacitación xustifícase acreditando algunha destas formacións:
 - Titulación académica tanto no caso de persoas agricultoras mozas e novas.
 - Curso de capacitación de 250 horas no caso de persoas agricultoras mozas.
 - Curso de 250 horas homologados no caso de persoas agricultoras mozas.
 - Posuír o nivel de capacitación profesional mínimo de 150 horas no caso de persoas agricultoras novas.

É preciso contar con algunha desta formación nos 36 meses seguintes dende a data de instalación. De incumprirse, a penalización varía e pode chegar a perderse a totalidade da axuda se non se acredita a formación.

Os beneficiarios das axudas teñen un prazo de 24 meses para a execución das obras e a xustificación da axuda. As persoas beneficiarias das axudas poden solicitar unha ampliación de prazo que poder ser como máximo a metade deste e a solicitude debe facerse como máximo ata dous meses antes do remate do prazo de xustificación.

O proceso de instalación iníciase cando se completa algún dos seguintes trámites:

- » Alta na **Axencia Tributaria**.
- » Alta na **Seguridade Social**.
- » Alta do **REAGA**.
- » Subscribir e desembolsar o capital social, de ser o caso.

Compre diferenciar entre a Data de establecemento (que é a data na que se realiza ou completa a primeira acción relacionada co proceso de instalación. Se é anterior a 24 meses da solicitude é motivo para denegar a axuda) e a Data de instalación que é a data en que se dá por finalizado o proceso de instalación. Se a data de instalación é anterior á data de solicitude non se recibirá a axuda. Se a data de instalación é posterior ó límite de 9 meses seguintes á concesión da subvención tamén se cancela a axuda.

O proceso finalízase cando se completan todos estes trámites.

Como se indicou anteriormente, é necesario presentar un plan empresarial que ten que ser

asinado por un técnico e que ten como contido mínimo:

1. Unha descrición da situación inicial da explotación agraria, indicando as fases e os obxectivos concretos de desenvolvemento das actividades da nova explotación.

2. Unha descrición da situación unha vez realizado o plan de empresa, incluíndo, polo menos, os seguintes datos:

- Superficie da explotación, especificando a superficie dos distintos cultivos, e cabezas de gando, por especies, e rendementos medios de cada actividade produtiva.
- Maquinaria, equipamentos, melloras territoriais e edificacións.
- Composición e dedicación da man de obra.
- Análise económica do proxecto. Esta análise incluírá: previsións económicas, estrutura de financiamento e rendibilidade.
- Actuacións que se van realizar.

3. Un plan de investimentos (información detallada sobre investimentos e prazos), se é o caso, en que indiquen as melloras que se van realizar, establecendo o seu impacto no cambio climático (emisións de gases efecto invernadoiro, capacidade de adaptación), que inclúa medidas de aforro e eficiencia enerxética, consumo auga eficiente, etc., e no cal figure un estudo de impacto ambiental, no caso de que a normativa europea-estatal-autonómica así o requira, prestando especial atención aos posibles impactos nas zonas incluídas na Rede Natura 2000.

4. Información detallada, se é o caso, sobre formación, asesoramento ou calquera outra medida necesaria para desenvolver as actividades da explotación agraria, incluíndo as relacionadas coa sustentabilidade ambiental e a eficiencia dos recursos.

5. Plan de produción, que incluírá información relativa á produción bruta de cada actividade produtiva, aos gastos de cada actividade produtiva e gastos fixos do conxunto da explotación.

Nesta convocatoria, inclúese por primeira vez a obrigatoriedade de participar nun programa de titorización no que o persoal técnico das Oficinas Rurais tutelaré o proceso de incorporación.

A nivel operativo, a solicitude faise de maneira electrónica exclusivamente a través da aplicación informática **Melles** á que se accede ben co certificado dixital ou ben coa **chave 365**.

4.3.2. Axudas para a mellora das estruturas de produción agraria

Estas axudas, tamén coñecidas como plans de mellora, poden solicitarse no momento de creación do proxecto e ata a xubilación.

Na convocatoria 2024 existen dúas liñas diferenciadas, a de **Axudas a investimentos produtivos en explotacións agrarias vinculadas a contribuír á mitigación-adaptación ao cambio climático e uso eficiente dos recursos naturais** e a liña de **Axudas a investimentos en modernización e/ou mellora de explotacións**.

En ámbalas dúas liñas se diferencian entre explotación agraria e pequena explotación (aquela explotación que figure inscrita no

Rexistro de Explotacións Agrarias de Galicia, en que a renda unitaria de traballo (RUT) que se obteña resulte igual ou superior ao 20 % da renda de referencia e inferior ao 35 %) con condicións específicas para cada tipo de explotación en canto a importes mínimos de inversión e importes máximos de axuda.

Subvencionan o 30% dos custos elixibles, podendo incrementarse ate un máximo do 65 % en función da aplicación dos seguintes criterios: sexo, agricultor mozo, localización e explotacións en ecolóxico.

Os investimentos elixibles son aqueles que supoñan a mellora do rendemento, competitividade ou viabilidade das explotacións e varían con cada liña de axuda.

Condicións xerais:

- » **Ser titular dunha explotación inscrita no REAGA**, e que teña como actividade principal a agraria, ou ser "novo agricultor".
- » Contar coa **capacitación agraria**.
- » A explotación debe ser **economicamente viable**.

Non serán subvencionables:

- » Os gastos de adquisición de dereitos de produción agrícola, de dereitos de axuda, animais, plantas anuais e a súa plantación, os investimentos de simple substitución, a maquinaria de segunda man.
- » Os custos de conservación e mantemento ou os derivados do funcionamento da explotación, os montes baixos de ciclo curto, a maquinaria ou investimentos relacionados coa transformación e comercialización, e a maquinaria e investimentos de carácter forestal. Non

obstante, a compra de animais poderá ser subvencionable cando teña por obxecto a reconstitución do potencial produtivo afectado por desastres naturais e catástrofes.

- » Os investimentos que se limiten a reparar ou substituír un edificio ou maquinaria existente, sen ampliar a capacidade de produción en máis dun 25% ou sen introducir cambios fundamentais na natureza da produción ou a tecnoloxía correspondente.

4.3.3. Axudas directas da Política Agraria Común

As axudas directas da Política Agraria Común (PAC), son un conxunto de axudas que reciben os agricultores para facer fronte a ingresos máis baixos en comparación con outras actividades económicas debido a múltiples factores como mercados incertos ou escaso poder de negociación dos produtores na cadea alimentaria.

Figura 11.- Tipoloxía e orzamentos das axudas directas na convocatoria de axudas 2024.

Fonte: Fogga

Para poder acceder a estas axudas, é necesario estar afiliados á Seguridade Social Agraria por conta propia e xustificar polo menos que o 25% dos ingresos son de orixe agraria, ou o que é o mesmo, ser considerado "agricultor activo".

4.3.3.1. Axuda Básica á Renda para a Sostibilidade

A **Axuda Básica á Renda para a Sostibilidade (ABRS)** está desvinculada da produción e ten como obxectivo axudar á renda dos agricultores e aumentar a resiliencia do sector agrícola.

Pódese acceder a este dereitos a través:

- » **Cesión de dereitos doutros agricultores activos** (compra de dereitos).
- » **Facendo unha solicitude á reserva nacional de axuda básica.** Esta solicitude é posible no caso de agricultores novos e mozos, de agricultores en desvantaxe ou agricultores acollidos a programas de reestruturación ou contra o abandono de terras. Estes dereitos non poder ser cedidos os primeiros 5 anos tras a súa asignación.

Os agricultores en desvantaxe: son agricultores activos, responsables de explotación que non puideron acceder á reserva nacional como agricultor mozo ou novo e que están incorporados á actividade desde o ano 2015.

Os agricultores mozos e novos teñen prioridade sobre o resto na asignación de dereitos de cobro de ABRS da reserva nacional.

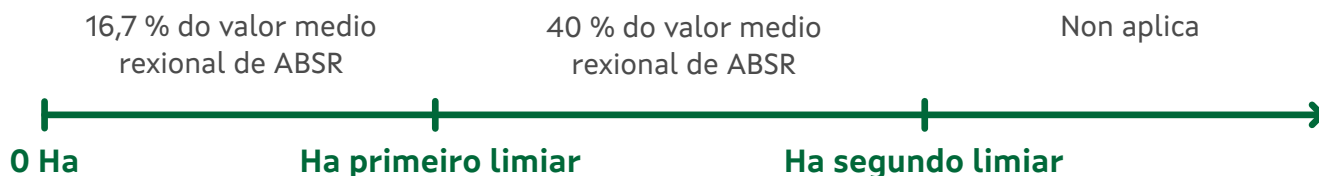
4.3.3.2. Axuda Redistributiva Complementaria á Renda para a Sostibilidade

A **Axuda Redistributiva Complementaria á Renda para a Sostibilidade**, é un pago adicional ás primeiras hectáreas de cada explotación e está orientada ás explotacións medianas e pequenas para compensar as diferencias de rendibilidade respecto ás explotacións de maior tamaño. Terán dereito a estas axudas aqueles agricultores que teñan dereito á ABRS.

Existe un dobre limiar segundo o número de hectáreas e as titulares mulleres incrementan nun 5% o importe da axuda.

Figura 12. - Dobre limiar do pago redistributivo.
Fonte: Fogga

PAGO REDISTRIBUTIVO

4.3.3.3. Axuda complementaria a mozos

Complemento á axuda básica a renda, para os beneficiarios xefe de explotación que:

- » **Non teñan máis 40 anos** no ano natural da súa primeira solicitude admisible á ABRS.
- » **Incorpóranse por 1ª vez e recentemente como xefe de explotación.**

É unha axuda do 100% do importe correspondente ao valor medio rexional da ABRS, ate un máximo de 100 ha, durante un período de 5 anos.

Casos específicos:

- » Cando a **beneficiaria** sexa **muller**, titular ou cotitular de explotación, a porcentaxe do valor medio rexional incrementárase nun 15%.
- » En caso de **cooperativas, SAT e explotación de Titularidade Compartida** o cálculo do límite de 100 ha aplicarase individualmente por cada un dos mozos responsables de ditas entidades.

4.3.3.4. Axudas asociadas á produción

As axudas asociadas concédese pola realización dun determinado cultivo ou polo mantemento dun determinado tipo de gando. Diríxense a sectores ou tipos de explotacións vulnerables dende o punto de vista social e económico. Especialmente sectores gandeiros (vacún de carne, ovino e caprino e vacún de leite), pero tamén vexetais.

Con estas **axudas** trátase de favorecer a sostibilidade e a viabilidade destes sectores:

- » Produción sostible de leite Vacún extensivo (vacas nutrices).
- » Engorde tenreiros.
- » Engorde sostible de tenreiros.
- » Ovino e cabrún de produción de carne.
- » Ovino e cabrún de produción de leite.
- » Produción sostible de proteína vexetal.

4.3.3.5. Eco-rexímenes

Os **Eco-rexímenes** remuneran ás explotacións que leven a cabo prácticas agrícolas ou gandeiras beneficiosas para o clima e o medio ambiente mediante compromisos anuais voluntarios.

- » **Por tipos de superficie:** Cada hectárea só pode recibir compensación por unha práctica específica, pero é posible aplicar varias prácticas na mesma explotación. A axuda abrangue todas as hectáreas nas que se aplique a práctica, tanto se contan con dereitos de Axuda Básica á Renta (ABRS) como se non.
- » **Cumprimento anual:** As prácticas deben ser realizadas anualmente e hai sete

prácticas concretas que abrangue todos os usos do solo, incluíndo pastos permanentes e temporais, terras de cultivos herbáceos e terras de cultivos permanentes:

- Pastoreo extensivo (P1).
- Sega sostible e o establecemento de illas de biodiversidade nas superficies de pastos (P2).
- Rotacións en terras de cultivo con especies mellorantes (con xestión sostible de insumos en rega (P3).
- Agricultura de conservación: sementeira directa (con xestión sostible de insumos de rega) (P4).
- Espazos de biodiversidade en terras de cultivo e cultivos permanentes (con xestión sostible de insumos en rega): Superficies non produtivas e elementos da paisaxe (P5).
- Cubertas vexetais espontáneas ou sementadas en cultivos leñosos (P6).
- Cubertas vexetais inertes en cultivos leñosos (P7).

4.3.3.6. Axudas agroambientais.

Recollidas dentro da orde de axudas suxeitas ao sistema integrado de xestión e control, concédense a aqueles agricultores e gandeiros que subscriben voluntariamente compromisos de xestión beneficiosos para alcanzar os obxectivos de:

- » Promover o desenvolvemento sostible.
- » Promover a xestión eficiente de recursos naturais: auga, solo e ar.
- » Protexer a biodiversidade.

- » Potenciar os servizos ecosistémicos.
- » Conservar os hábitats e as paisaxes.

Os compromisos subscríbense por un período de 5 anos e as persoas beneficiarias deberán presentar anualmente unha solicitude de pagamento da axuda.

Existen incompatibilidades entre as axudas relativas ás intervencións ambientais e climáticas do PEPAC que deberán ser tidas en conta.

Figura 13. – Intervencións do Plan estratéxico da PAC 2023-2027.

Fonte: Fogga

Compromisos agroambientais
• Apicultura • Fomento e xestión de pastos   ◦ Pastos ◦ Complemento en zonas de grandes carnívoros • Cultivos sostibles • Economía circular
Compromisos Ecolóxicos
• Agricultura ecolóxica • Viñedo ecolóxico • Gandería ecolóxica • Apicultura ecolóxica
Compromisos de conservación
• Fomento de razas autóctonas   ◦ Bovino: Cachena, Caldelá, Frieiresa, Limiá, Vianesa ◦ Ovino: Ovella galega ◦ Cabriún: Cabra galega ◦ Equino: Cabalo pura raza galega ◦ Porcino: Porco celta ◦ Aves: Galíña de Mos • Conservación de variedades autóctonas   ◦ Trigo Callobre ◦ Trigo Caaveiro

4.3.4. Axudas LEADER

Son axudas xestionadas polos Grupos de Desenvolvemento Rural (GDR) de acordo ás súas estratexias de desenvolvemento local.

As axudas LEADER fináncianse a través do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (FEADER) e destínanse a proxectos que contribúan ao desenvolvemento sostible das zonas rurais. Os proxectos financiados poden abarcar unha ampla gama de áreas temáticas, como o turismo rural, a agricultura sostible, a diversificación económica, a conservación do patrimonio cultural e natural, a mellora de infraestruturas rurais, entre outros.

Poderán ser beneficiarias destas axudas as persoas físicas ou xurídicas, sempre que sexan unha pequena empresa (menos de 50 traballadores).

Fináncianse proxectos produtivos e non produtivos (de interese público ou colectivo e non supoñan o inicio dunha actividade económica con finalidade lucrativa).

Os requisitos dos proxectos produtivos (os que supoñan a realización dunha actividade económica con fin lucrativo tendentes á produción de bens e/ou servizos e que supoñan unha creación e/ou mantemento do nivel de emprego) son:

- » **Estar localizados no territorio do GDR.**
- » **Ser viables.**
- » **Non estar iniciados no momento da solicitude.**
- » **Ser finalistas.**
- » **Teñen que ser proxectos de mellora da produción agraria**

En xeral, as axudas LEADER **financian**:

- a. A construción, adquisición e mellora de inmobles.
- b. A adquisición de terreos.
- c. A adquisición de maquinaria e equipamento novos.
- d. Investimentos intanxibles como a adquisición e o desenvolvemento de programas informáticos, así como a creación de páxinas web, estudos e publicacións.
- e. Custos xerais vinculados aos gastos de investimento.
- f. Gastos notariais e rexístrais.
- g. Medios e equipos de transporte.

Algunhas cousas a ter en conta:

- » Prazo de solicitude está aberto todo o ano ata que remata o orzamento anual.
- » Os proxectos puntúanse segundo o baremo de cada GDR.
- » Os investimentos e os empregos manteranse polo menos 5 anos dende a resolución de pagamento final.
- » Existen limitacións sectoriais e de elixibilidade a ter en conta para os investimentos no sector da produción agraria primaria.

Os NE teñen que ter en conta que o LEADER 2023-2027 ten previsto novas posibilidades de axudas en proxectos do ámbito agrario, especialmente se apoio a investimentos que estean vinculados aos instrumentos de mobilización ou recuperación de terras. En

concreto, poderán beneficiarse actuacións de mellora da biodiversidade e a conectividade ecolóxica e pequenos proxectos de actividades agrarias que non sexan susceptibles doutras axudas.

É necesario ter en conta que o LEADER non soe financiar actividades de produción primaria básica, polo que sempre cómpre consultar co GDR o obxecto da actividade e verificar que é elixible.

4.3.5. As diferentes opcións para o financiamento do proxecto

A obtención de financiamento é un dos principais problemas aos que se enfrontan as PEMEs, autónomos ou emprendedores que desexan iniciar a súa actividade. O financiamento dunha empresa ou proxecto implica a achega dos recursos económicos necesarios para adquirir os elementos imprescindibles para o funcionamento e desenvolvemento da actividade.

As empresas poden contar co seu propio financiamento, que consiste principalmente en achegas dos socios ou propietarios, ou co financiamento externo, proporcionado por terceiros alleos ao capital social.

Os autónomos enfróntanse a maiores dificultades, xa que, en moitos casos, só poden recorrer ao financiamento externo, a miúdo respondendo con bens e dereitos persoais.

4.3.5.1. Fontes de financiamento

O financiamento dos proxectos pode ser mediante os propios aforros dos socios e os ingresos xerados pola facturación, sen depender de financiamento, como o procedente de préstamos ou outro tipo de financiamento.

Estas fontes de financiamento externo concédense a cambio de:

- » **Que a empresa xere riqueza e emprego:** Fontes de Financiamento Público.
- » **Que a empresa poida aportar beneficios ao prestamista mediante intereses e comisións:** Fontes de Financiamento Privado.

4.3.5.1.1. Fontes de financiamento público

A Administración pública non financia directamente proxectos empresariais, pero ofrece diversas subvencións e axudas que están ao dispor de emprendedores e empresas para apoiar o financiamento dos seus negocios. Para acceder a estas axudas, é necesario cumprir unha serie de requisitos, que poden variar en función da axuda solicitada. A maioría destas subvencións están destinadas a proxectos de innovación e tecnolóxicos que busquen a internacionalización ou que pertencen a sectores que a Administración desexa impulsar con fondos públicos, como é o caso das empresas verdes.

O financiamento público é promovido por entidades públicas creadas polos Gobernos (centrais e rexionais) como:

- » **ICO** (Instituto de Crédito Oficial) que se encarga de conceder créditos ás PEMEs a través das entidades de crédito establecidas en España.
- » **CDTI** (Centro para el Desarrollo Tecnológico e Industrial).
- » **ENISA** (Empresa Nacional de Innovación) que fai o mesmo que o ICO pero para empresas e proxectos relacionados coas novas tecnoloxías.

- » **IGAPE** (Instituto Galego de Promoción Económica).

4.3.5.1.2. Fontes de financiamento privadas

Financiación bancaria

O financiamento bancario defínese como o conxunto de créditos, nas súas diferentes modalidades, concedidos polas entidades financeiras. É a fonte de financiamento privado máis utilizada polos emprendedores e pode adoptar diversas formas, como préstamos, liñas de crédito, liñas de desconto, leasing, renting, factoring e descontos de facturas, entre outras.

Para novos negocios, a entidade financeira requirirá un Plan de Empresa ou Plan de Negocio. Este documento debe explicar quen son os emprendedores, o obxectivo do proxecto e a finalidade do financiamento. O plan debe estar presentado nunha memoria ou presentación que detalle o proxecto e debe incluír un plan económico-financieiro. Ademais, o emprendedor deberá explicar como a obtención dos recursos mellorará a empresa e como se reflectirá na conta de resultados.

O banco debe asegurarse de que o diñeiro prestado será devolto. Por iso, é común que, especialmente en novos proxectos ou empresas con pouca experiencia, a entidade solicite garantías persoais dos socios. No caso de empresas con un historial sólido e un equilibrio económico estable, este requisito pode ser negociable.

Principais causas de denegación de financiamento bancario:

- » A fonte de ingresos da empresa non é clara nin constante.
- » O plan de empresa non é suficientemente claro.

- » Non se comprende como o proxecto xerará os ingresos necesarios para a devolución do préstamo.
- » O proxecto presenta rendibilidade baixa ou negativa.
- » Existen retrasos nos pagamentos á Facenda ou á Seguridade Social.
- » A entidade non dispón de información suficiente sobre os emprendedores.
- » O proxecto carece de avais ou activos fixos ou correntes.

Ao solicitar financiamento bancario, é importante considerar que a entidade financeira pode requirir garantías.

Sociedades de Garantía Recíproca

As Sociedades de Garantía Recíproca son un tipo de entidade financeira creada para que as pequenas e medianas empresas poidan acceder ao crédito. A súa función consiste en presentar avais ante entidades financeiras e administracións públicas, principalmente, e así facilitar a concesión de créditos. As sociedades de garantía recíproca teñen carácter mutualista e son entidades sen ánimo de lucro. Tamén están supervisadas polo Banco de España.

Prestan avais tanto a PEMES, persoas autónomas e proxectos de emprendemento.

- » **Afigal** (Coruña e Lugo).
- » **Sogarpo** (Pontevedra e Ourense).

Financiamento privado non bancario

O financiamento non bancario é aquel que se obtén do sector privado, sexa de persoas

investidoras, sexa de persoas privadas, sexa doutras entidades. Inclúe unha tipoloxía diversa de produtos e algúns tipos requiren que os proxectos cumpran unhas condicións particulares.

Os principais e máis utilizados para proxectos de emprendemento e/o financiamento de microempresas son:

» Fondos privados de apoio a Empresas

Aínda que moi escasos, existen fondos privados de apoio a empresas. Un exemplo en España é a iniciativa de **CESCE**, que conta co apoio de Ferrovial, Mutua Madrileña e Técnicas Reunidas, que ofrece financiamento non bancario ás empresas mediante o desconto de facturas comerciais (Factoring). As empresas poden acceder ao fondo independentemente do tamaño que teñan ou de se venden en España ou no exterior.

» Bartering: Intercambio de bens e servizos

O intercambio de servizo ou 'bartering' supón chegar a acordos comerciais con outras empresas, a través da obtención dun beneficio sen intercambio monetario. Aínda que non é un sistema de financiamento directo, axuda a reducir custos fixos e pode supoñer un aforro que pode ser empregado en cubrir outras necesidades.

Con todo, esta opción ten algúns aspectos negativos porque pode crear unha relación de dependencia entre as empresas e asúmese o risco de que algunha delas non cumpra co acordo.

Existen dous tipos de 'bartering':

- **Directo.** Aquel no que as dúas partes acordan un intercambio de servizos de maneira directa.
- **Indirecto.** No acordo comercial están involucradas máis de dúas partes, polo que entran en escena diferentes socios.

Actualmente en España está moi vinculado ao intercambio por publicidade en medios de comunicación e RRSS. Algúns exemplos son **The Barter Factory** ou **Trading Media**.

» FFF · Friends, Family & Fools

A miúdo, para os novos emprendedores, a primeira opción para acudir a financiamento externo (bancaria ou non bancaria) é a denominada FFF, que é o acrónimo en inglés de «friends, family and fools» ou amigos, familiares e "parvos" ou coñecidos en galego.

Esta fonte de financiamento é moi común nos primeiros pasos dunha empresa e refírese ao investimento inicial realizado por persoas próximas ao emprendedor ou á empresa. Ao non ter que pasar por un proceso formal de aprobación, este tipo de financiamento pode ser unha opción rápida e efectiva.

Esta opción, ten tres formas de desenvolvemento:

- **Investimento en capital:** Onde a persoa entra a formar parte no accionariado/capital da empresa.
- **Préstamo p-2-p (peer to peer):** Préstamo entre particulares (ao

emprendedor), onde o amigo, familiar ou coñecido presta o diñeiro ao emprendedor que máis tarde lle devolverá o importe con ou sen intereses segundo se negociase.

- **Préstamo p-2-b (peer to business):** Préstamo da persoa directamente á empresa cando esta xa está constituída, formalizando un contrato (verbal ou escrito) de préstamo.

Unha das vantaxes que achega é a rapidez coa que se obtén o financiamento, ademais de non requirir garantías. Con todo, se o proxecto non funciona, ponse en risco a imaxe persoal dos emprendedores e a relación persoal co investidor ou prestamista.

» Crowdfunding

O crowdfunding, tamén coñecido como micromecenazgo, financiamento colectivo ou financiamento masivo, permite recadar o diñeiro necesario para un proxecto a través de plataformas en liña. Este método implica xuntar fondos de moitas persoas nun período determinado, a cambio de beneficios como ser os primeiros en adquirir un produto innovador ou recibir apoio simbólico. Se non se atinxe o importe mínimo necesario para producir o primeiro lote do produto, os fondos recadados son devoltos integramente aos participantes.

O crowdfunding adoita utilizarse para proxectos ou produtos concretos e non para financiar todo o capital requirido por un novo proxecto ou empresa. As iniciativas de crowdfunding lévanse a cabo en plataformas especializadas, que se están facendo cada vez máis

específicas para determinados sectores debido a súa crecente popularidade entre emprendedores.

Existen diferentes modalidades de crowdfunding:

→ **Crowdfunding Social:** Neste caso, non se busca recibir un produto senón doar diñeiro para financiar proxectos empresariais de carácter social. O financiamento realízase mediante doazóns para pequenos proxectos de ámbito social, e os beneficios para os doadores son maioritariamente simbólicos, se é que hai algunha compensación.

→ **Crowdfunding de Investimento:** Esta modalidade implica que os fondos recadados se incorporan ao capital social da empresa. A través de plataformas especializadas, investidores e entidades entran no capital da empresa e obteñen plusvalías ao vender as participacións adquiridas. Este tipo de crowdfunding permite que os investidores obteñan beneficios económicos directos ao contribuír ao financiamento do proxecto.

4.3.5.2. Capitalizar a prestación por desemprego

O pago único da prestación por desemprego é unha prestación económica mensual xestionada e abonada polo Servicio Público de Empleo Estatal (SEPE), que se percibe trala perda involuntaria dun emprego, en función das cotizacións realizadas durante os períodos traballados.

É unha medida que busca fomentar e facilitar iniciativas de emprego autónomo entre persoas que estean a percibir a prestación por

desemprego de nivel contributivo, abonando o valor actual do importe da prestación que reste por percibir a aquelas persoas beneficiarias que pretendan:

» Incorporarse de forma estable como socios/as traballadores/as ou de traballo en cooperativas ou en sociedades laborais xa constituídas, ou constituílas, aínda que mantívose un contrato previo coas mesmas.

» Desenvolver unha actividade como persoas traballadoras autónomas.

» Destinar o importe a realizar unha achega ao capital social dunha entidade mercantil de nova creación ou creada nun prazo máximo de 12 meses anteriores á achega, a condición de que se vaia a posuír o control efectivo da sociedade, se vaia a exercer na mesma unha actividade profesional e se produza un alta na Seguridade Social no Réxime Especial de Traballadores por Conta Propia ou no Réxime Especial de Traballadores do Mar.

É importante ter en conta que a solicitude do pago único ten que ser anterior á data de incorporación á cooperativa, sociedade laboral ou á alta do inicio de actividade como persoa traballadora autónoma.

A consellería de emprego ten información específica sobre esta opción na súa **páxina**, desde a que ademais da normativa e varios materiais informativos do procedemento é posible acceder ao **portal do SEPE** desde o que se pode executar o trámite en liña ou solicitar cita para facelo de maneira presencial.

4.4. Xestión administrativa e económico-financeira

Dada a complexidade dos trámites e pasos que unha persoa emprendedora debe asumir ao lanzar un proxecto, é altamente recomendable contar cunha entidade xestora especializada que se encargue de todos os aspectos fiscais, contables e laborais.

Estas entidades, en función do seu tamaño e especialización, poden prestar asistencia en diversos trámites relacionados coas administracións públicas, entre os que se inclúen:

- » **Trámites fiscais e contabilidade:** xestión do imposto de sociedades, IVE e contabilidade.
- » **Trámites laborais:** xestión de alta e baixa de traballadores e de toda a relación coa seguridade social.
- » **Solicitude de subvencións:** identificación das axudas dispoñibles, elaboración da documentación necesaria e seguimento do proceso para garantir o cumprimento dos requisitos.
- » **Rexistros específicos:** xestión de calquera outro rexistro necesario segundo a natureza do proxecto.
- » **Asesoramento xurídico:** recomendación sobre a forma xurídica máis adecuada para o proxecto.

Contar cunha entidade xestora pode aliviar significativamente a carga administrativa e permitir á persoa emprendedora centrarse no desenvolvemento do seu proxecto. Estes servizos proporcionan orientación experta en aspectos legais, fiscais e contables, o que axuda a asegurar o cumprimento das normativas e a reducir o risco de erros que poidan ter consecuencias financeiras negativas.

Aínda que se utilice unha entidade xestora ou asesora, a persoa emprendedora debe manter un control rigoroso dos seus custos. Isto implica non só recoller e entregar as facturas á xestora, senón tamén levar un rexistro detallado de todos os gastos e ingresos. É recomendable utilizar ferramentas adecuadas, que poden variar desde unha sinxela folla de cálculo ata programas máis complexos. O obxectivo é ter sempre un coñecemento claro do custo de produción por unidade e poder asignar cada factura á unidade de negocio e á tipoloxía de gasto correspondente.

4.5. A comercialización dos produtos

No apartado 3.2.2 desta guía, descríbense as canles de comercialización máis interesantes para os modelos produtivos habituais en proxectos de NE.

Cada unha das canles descritas requiren por parte do promotor do proxecto un estudo das peculiaridades e esixencias de cada canle, xunto cun correcto escandallo dos custos de atender a cada canle e renunciar a aqueles que obriguen a vender por debaixo dos custos de produción e concentrarse só nos que resulten máis viables.

Recomendamos:

- » Buscar modelos cooperativos de comercialización con outros produtores da contorna para xuntar volume e diversidade de produtos.
- » No caso de asumir a comercialización con recursos propios, cómpre reflectir os custos calculados ao cliente en forma de comisión ou pedido mínimo.

En xeral, as canles penalizan os produtos de prezos baixos e as pequenas cantidades.